

Nr 9.

Av herr **Ström m. fl.**, om utredning angående rationaliseringens verkningar m. m.

Den särskilt inom industrin och transportväsendet ohejdat bedrivna rationaliseringen har starkt bidragit till att öka arbetslösheten. Dessutom innebär den en sådan rovdrift med den mänskliga arbetskraften och en sådan fara för liv och lem att det borde vara statsmakternas oavvisliga plikt att inskrida, innan förstörandet av människomaterialet gått för långt. Det är lika viktigt, ja mycket viktigare att skydda de som nu leva, som att statsmakterna genom omfattande utredningar och förslag söka öka nativiteten.

Redan nu kan man iakttaga en kraftig stegring av nervsjukdomarna vid de genomrationaliserade företagen. Några tillförlitliga statistiska uppgifter finnas ju icke, men om det material som finnes sammanställes så skulle man kunna få utvecklingstendensen klart belyst. Denna blir givetvis starkare framträdande för varje år som går, därför att förslitningen ökas och motståndskraften minskas. Nervsjukdomarna äro emellertid redan nu en folkfara, liksom tuberkulosen och de reumatiska sjukdomarna. Följande tabell över antalet dagar för vilka sjukhjälp erhållits från S. K. F:s arbetares sjuk- och begravningskassa under åren 1933—1934 vittna om vilken omfattning nervsjukdomarna tagit.

	Dagar 1933	Dagar 1934
Barnförlamning	—	37
Blodbrist	461	685
Blodpropp	53	90
Blåskatarr	237	299
Bräck	803	315
Bältros	—	50
Bölder och inflammationer	645	1 098
Bröst- och lungsjukdomar	5 671	4 192
Gallsten	—	74
Halssjukdom	940	1 364
Hjärtsjukdom	477	793
Hudsjukdom	451	921
Influensa	2 944	1 339
Knölros	—	295
Kräfta	415	39
Magsjukdom	3 016	3 014
Nervsjukdom	3 305	3 156
Njursjukdom	917	538
Nässjukdom	339	260
Olycksfall	3 417	911
Rheumatism	3 969	3 308

	Dagar 1933	Dagar 1934
Sinnessjukdom	866	725
Underlivssjukdom	404	474
Ögonsjukdom	89	75
Öronsjukdom	250	215
Febersjukdomar	363	—
	Summa 29 232	Summa 24 267
Procentuellt sett utgjorde	1933	1934
Bröst- och lungsjukdomarna	19,4 %	17,3 %
Influensa	10,1 »	5,5 »
Magsjukdomar	10,3 »	12,4 »
Olycksfall	11,7 »	3,7 »
Rheumatism	13,6 »	13,6 »
Nervsjukdomar	11,3 »	13,0 »

Givetvis är detta material otillfredsställande för ett exakt bedömande av omfattningen och utökningen av nervsjukdomarna. Dels tillhör ju en del av S. K. F:s arbetare andra sjukförsäkringar, och dels kvarstår i sjukförsäkringen en del arbetare som tidigare arbetat på denna fabrik, men nu har annat arbete. Dessutom beror bröst- och lungsjukdomarnas stora omfattning på, att vid denna fabrik slipningsarbetet intar så stor plats. Det som emellertid framgår av dessa siffror och sjukförsäkringarnas statistik i allmänhet är att nervsjukdomarna blivit en ny folksjukdom, och om man gör jämförelse mellan deras utbredning i de genomrationaliserade företagen och andra så är tendensen klar. Här måste statsmakterna visa sitt intresse och ingripa, innan folkmaterialet tagit samma skada av denna sjukdom som på sin tid av tuberkulosen.

Under hänvisning till vad ovan anförts och den motivering, som framförts i en, i andra kammaren, väckt motion nr 7, hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till regeringen hemställa om utredning angående rationaliseringens verkningar och omfattningen av dessa, ifråga om rovdrift och förstörandet av folkmaterialet, samt för riksdagen framlägga de förslag till åtgärder häremot som utredningen kan föranleda.

Stockholm den 13 januari 1936.

Albin Ström.

Karl Kilbom.

Nils Flyg.

Torsten Henrikson.

Aug. Spångberg.

Viktor Herou.

Verner Karlsson.

Arvid Olsson.